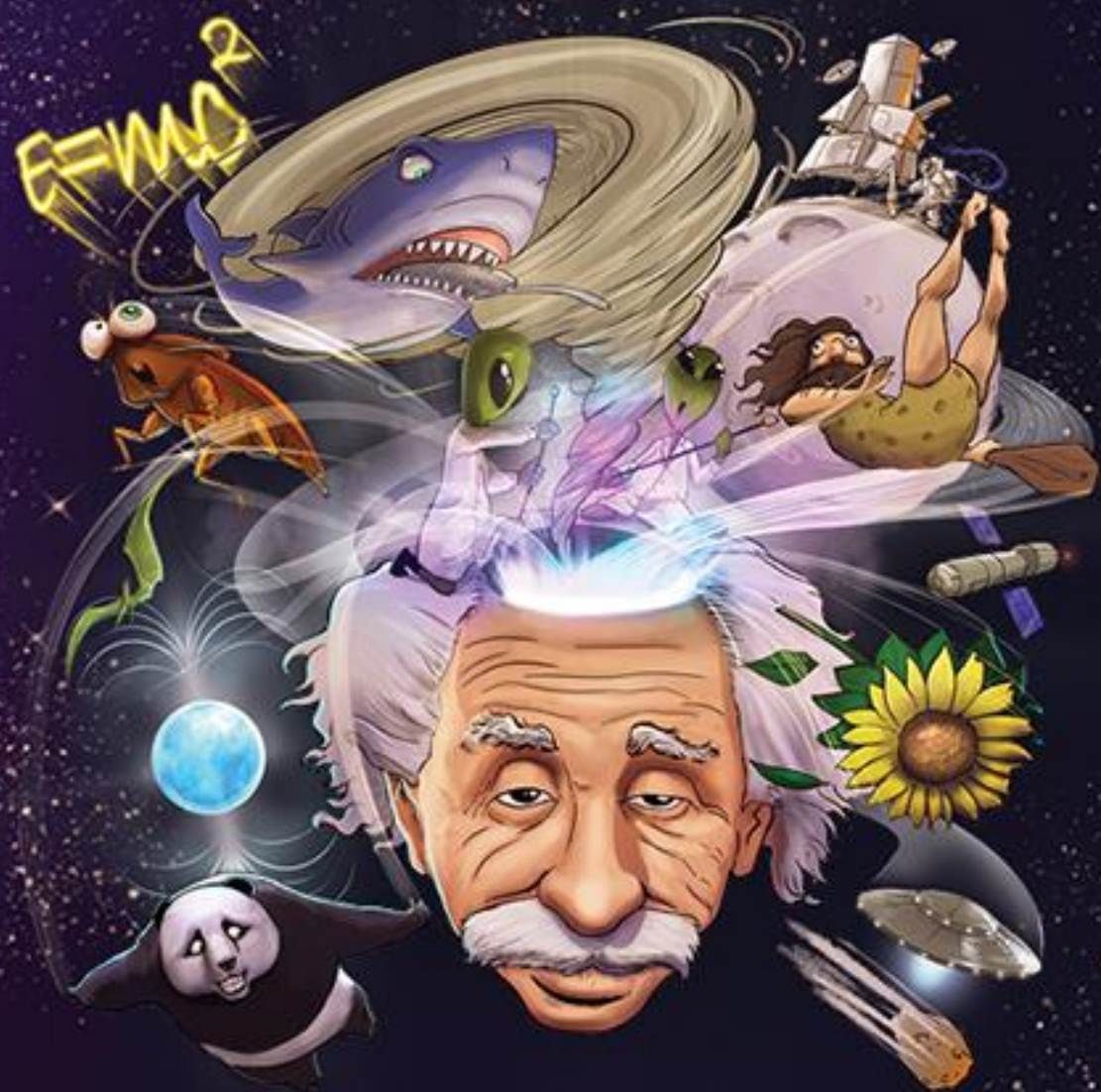

JORDAN MOORE

Ήξερες ότι...

Ενδιαφέρουσες πληροφορίες
για ψαγμένα μυαλά

ΚΑΙΤΩΡΚΩΟΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	9
Ο απίστευτος κόσμος των μουσικών οργάνων	11
Εκκεντρικοί δικτάτορες.....	17
Από τον Κροίσο στο crypto	23
Πώς είπατε;	29
Η ομορφιά είναι υποκειμενική	35
Μασκότ, τσιρλίντερ και φανατικοί οπαδοί	41
Ο καλύτερος φίλος του ανθρώπου.....	47
Παράξενες εφευρέσεις	53
Έρημοι τόποι	59
Πολεμικές τέχνες από όλο τον κόσμο.....	65
Η πολιτική είναι μια βρόμικη –και αστεία– δουλειά.....	71
Πράγματα που μάλλον δεν ξέρετε για τον τζόγο.....	77
Για ξαναπές «πολυδακτυλία»	83
Η αναζήτηση του Θεού φτάνει σε παράξενα μέρη	89
Παιχνίδια, φύτουλες και γκάτζετ.....	95
Συναρπαστικά στοιχεία για παιδικά παραμύθια	101
Σχεδόν πλούσιοι και διάσημοι.....	107
Αλήθειες για αστικούς μύθους.....	113
Περί επίπλων	119
Όπλα πολέμου.....	125
Με μαθηματική ακρίβεια.....	131
Χόμπι όλων των ειδών, παράξενα και μη	137
Από το καυτό ταμάλες στον κρύο καφέ.....	143
Μολυσματικά πτώματα, υγρό πυρ και αέριο μουστάρδας.....	149
Χαμήλωσέ το!	155
Διεκδικητές και αντίπαλοι.....	161
Ναρκωτικά και φάρμακα, νόμιμα και μη	167
Αέριο, στερεό και υγρό	173
Τρελοί νόμοι.....	179
Όνομα να σου πετύχει	185

Από το νερό στο τηγάνι.....	191
Οικουμενικά παιχνίδια	197
Ησυχία στο πλατό	203
Τα σκουπίδια είναι σοβαρή δουλειά	209
Ο κόσμος των μικροσελέμπριτι.....	215
Λες να ξανάρθει στη μόδα το πολυέστερ;	221
Για τους λάτρεις των γάτων.....	227
Τραγωδίες με ποπ σταρ	233
Κράτα χρόνο	239
Τρέλα με τη μετεωρολογία.....	245
Μέχρι να μας χωρίσει ο θάνατος.....	251
Απίστευτα στοιχεία για εγκλήματα.....	257
Μαχήτριες	263
Βδέλλες, κοπριά αλιγάτορα και σκουλήκια-ταινίες	269
Τα πάντα για την ενέργεια	275
Ενδιαφέροντα στοιχεία για σημαίες και εθνικούς ύμνους	281
Στο διάστημα και ακόμα παραπέρα.....	287
Παιδιά-θαύματα.....	293
Αετίσια όραση	299
Εκπληκτική αρχιτεκτονική.....	305
Αθλήματα, τότε και τώρα.....	311
Είπε τέτοιο πράγμα;	317
Σεκόγιες, βελανιδιές και φοίνικες.....	323
Η δουλειά δεν είναι ντροπή.....	329
Η Γη είναι μια τεράστια πέτρα.....	335
Επαναστάτες και εξεγερμένοι	341
Αποδεικνύεται το μεταφυσικό;	347
Από τον Φέλιξ τον γάτο στο άνιμε.....	353
Θρυλικόι κιθαρίστες.....	359
Αεροπλάνα, τρένα και αυτοκίνητα	365
Καλλιτεχνική έμπνευση	371
Εύκολο, ακόμα και για έναν άνθρωπο των σπηλαίων;	377
Η ζωή στην πόλη	383
Συμπέρασμα	389
Credits εικόνων	391

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αν διαβάζεις αυτό το βιβλίο, ανήκεις μάλλον σε εκείνη την κατηγορία ανθρώπων που τους αρέσει να απασχολούν τη σκέψη τους με πληροφορίες για τον κόσμο μας πέρα από τις προφανείς. Θα έχεις ίσως αναρωτηθεί πώς κάποιες ουσίες που δεν έχουν καμία σχέση με την ιατρική, όπως η κοπριά του αλιγάτορα, έγιναν συνταγογραφούμενα φάρμακα.

Ή πώς ο γάμος κατέληξε να είναι ο θεσμός που ξέρουμε σήμερα. Μπορεί να έχεις την περιέργεια να μάθεις πώς ξεκίνησε το κρυπτόνομισμα και πώς λειτουργεί.

Όλες αυτές οι απορίες –και πολλές, πολλές ακόμα– θα απαντηθούν στο *Ήξερες ότι...* 1.572 απίστευτες πληροφορίες για την Ιστορία, την Επιστήμη, την Ποπ Κουλτούρα και ό,τι άλλο μπορείς να φανταστείς. Ο τίτλος σου δίνει μια καλή ιδέα για το τι θα επακολουθήσει: μια διασκεδαστική Οδύσσεια σε κρυφές πτυχές του πλανήτη μας, κι ακόμα παραπέρα, όπου θα γνωρίσεις 1.572 άγνωστες πληροφορίες που θα εξιτάρουν τον νου σου και θα σου δώσουν άφθονο υλικό για να εντυπωσιάσεις τους φίλους και την οικογένειά σου.

Το βιβλίο είναι χωρισμένο σε 63 θεματικά κεφάλαια, με 25 άγνωστες πληροφορίες ανά κεφάλαιο. Είναι γραμμένο με τέτοιο τρόπο, που σου επιτρέπει να επιλέξεις πώς θα το διαβάσεις. Μπορείς να το πιάσεις από την αρχή και να το διαβάσεις με τη σειρά, ή να πηγαίνεις μπρος πίσω, ανάλογα με το ποια κεφάλαια σε ενδιαφέρουν περισσότερο.

Όπως προείπα, θα σου προσφέρει υλικό για συζήτηση σε πάρτι και άλλες συγκεντρώσεις. Μπορείς να το χρησιμοποιήσεις για να στήσεις αυτοσχέδια παιχνίδια γνώσεων ή για να σπάσεις τον πάγο, ενώ θα σε βοηθήσει να μάθεις ένα δυο πράγματα παραπάνω για

τους φίλους σου και την οικογένειά σου. Μπορεί να μην ξέρεις τη διαφορά ανάμεσα σε ένα εκρηξιγενές και ένα μεταμορφωσιγενές πέτρωμα, διαβάζοντας όμως το *Ήξερες ότι...* μαζί με μια φίλη σου μπορεί να ανακαλύψεις ότι εκείνη παίζει τη γεωλογία στα δάχτυλα. Μπορείς να το χρησιμοποιήσεις με αναρίθμητους τρόπους και να περάσεις αμέτρητες ώρες διασκέδασης με αυτό το βιβλίο. Οπότε κάθισε άνετα και ετοιμάσου να μάθεις τα 1.572 πιο ενδιαφέροντα –και μερικά από τα πιο παράξενα– στοιχεία γνώσης για την ανθρωπότητα!

Ο ΑΠΙΣΤΕΥΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Η φουσαρμόνικα είναι το πρώτο σε πωλήσεις μουσικό όργανο παγκοσμίως. Περίπου τρία εκατομμύρια τεμάχια αυτού του πνευστού με τις παλλόμενες γλωττίδες πωλούνται κάθε χρόνο. Είναι δημοφιλές επειδή είναι μικρό, ελαφρύ και οικονομικό.

Το πρώτο όργανο που αποκτά συνήθως κάποιος είναι ένα καζού. Από τα πιο παλιά αμερικανικά όργανα, το καζού αποτελεί μάλλον μετεξέλιξη του πλαγιάουλου από καλάμι, αλλά παίζεται τοποθετημένο κάθετα στο στόμα, όχι πλάγια.

Τα κουτάλια ήταν μουσικά όργανα, για αιώνες. Ο πρώην τραγουδιστής των UB40 Duncan Campbell (Ντάνκαν Κάμπελ) ήταν μέλος στην Ένωση Μουσικών της Μεγάλης Βρετανίας ως οργανοπαίκτης κουταλιών.

Ο οργανοποιός εγχόρδων αποκαλείται luthier (λαουτιέρης) στα αγγλικά. Είναι ο τεχνίτης που κατασκευάζει χειροποίητα όργανα με χορδές, μπράτσο και σκάφος. Στα έγχορδα περιλαμβάνονται βιολιά και βιόλες, κιθάρες, μπάντζο κ.ά. Η κιθάρα Pikasso με τις 42 χορδές, τα τέσσερα μπράτσα και δύο τρύπες ηχείου είναι από τα πιο περίεργα μέλη της οικογένειας των εγχόρδων.

Ο Βενιαμίν Φραγκλίνος ήταν εφευρέτης πολλών συσκευών. Για τους λάτρεις της μουσικής, η πιο απίθανη εφεύρεσή του ήταν η γυάλινη αρμόνικα ή υδροκρυσταλλόφωνο. Την εφηύρε το 1761, και αποτελείται από μια σειρά γυάλινων μπολ, τοποθετημένα κατά σειρά μεγέθους το ένα μέσα στο άλλο σε έναν οριζόντιο άξονα. Η μουσική παράγεται μέσω της τριβής.

Τα οστά της σιαγόνας των αλόγων χρησιμοποιούνται για την κατασκευή κρουστών οργάνων σε κάποιες περιοχές της Λατινικής Αμερικής. Στα ισπανικά αποκαλούνται *quijada* (κιχάδα) ή *charrasca* (τσαράσκα), στα αγγλικά «jawbone» (οστά γνάθου). Τα έφεραν στην αμερικανική ήπειρο οι σκλάβοι από την Αφρική.

Το βιολί Μεσσίας, κατασκευασμένο από τον Antonio Stradivari (Αντόνιο Στραντιβάρι) το 1716, είναι το ακριβότερο βιολί στον κόσμο. Η αξία του ξεπερνά τα 20 εκατομμύρια δολάρια, αλλά δεν έχει πωληθεί ή αγοραστεί ποτέ. Κατασκευαστής των πιο περίφημων βιολιών παγκοσμίως, των Στραντιβάριους, ο Στραντιβάρι έφτιαξε το Μεσσίας στο απόγειο της καριέρας του και το κράτησε στο εργαστήριό του έως τον θάνατό του, το 1737. Δεν έχει παιχτεί ποτέ, άρα η κατάστασή του είναι άριστη.

Η Άρπα της Γης (Earth Harp) είναι το μεγαλύτερο έγχορδο στον κόσμο. Την εφηύρε ο καλλιτέχνης William Close (Ουίλιαμ Κλόουζ), και οι χορδές της φτάνουν σε μήκος τα 291,71 μέτρα. Ο Κλόουζ την τοποθετεί, εν είδει εικαστικής εγκατάστασης, σε διάφορους ανοιχτούς χώρους με καλή ακουστική.

Το «πιο μικρό βιολί στον κόσμο» είναι όντως μικροσκοπικό! Ο Βενεζουελάνος οργανοποιός εγχόρδων και βιολονίστας Baltazar Monaca (Μπαλτάζαρ Μονάκα) έπαιξε, το 2014, το «Κονσέρτο για βιολί σε λα ελάσσονα» του Βιβάλντι σε ένα βιολί μήκους 7,62 εκατοστών.

Σύμφωνα με το *Βιβλίο των Παγκόσμιων Ρεκόρ Γκίνες*, το μεγαλύτερο μουσικό όργανο στον κόσμο είναι το Μεγάλο Όργανο των Σταλακτιτών στο σπήλαιο Λούρεϊ της Βιρτζίνια. Κατασκευάστηκε από τον

Leland W. Sprinkle (Λίλαντ Γ. Σπρινκλ) το 1956 και καλύπτει 14.164 τετραγωνικά μέτρα σπηλαίου.

Το τσέμπαλο και το πιάνο, παρότι μοιάζουν μεταξύ τους, είναι στην πραγματικότητα διαφορετικά είδη οργάνων. Το τσέμπαλο παράγει ήχο με τράβηγμα των χορδών, όπως τα υπόλοιπα έγχορδα, ενώ το πιάνο με χτύπημα των χορδών από σφυράκια· άρα το πιάνο είναι κρουστό.

Αν παρακολουθήσετε την ταινία επιστημονικής φαντασίας *Σάιμποργκ*, του 1989, θα παρατηρήσετε πως πολλοί από τους χαρακτήρες έχουν ονόματα μουσικών οργάνων. Ο κεντρικός ήρωας ονομάζεται Γκίμπσον Ρίκενμπακερ (από τις κιθάρες Gibson), ο κακός της ιστορίας Φέντερ Τρέμολο (από τις κιθάρες Fender) και το σάιμποργκ Περλ Πρόφρετ (από τα τύμπανα Pearl).

Η εβραϊκή άρπα είναι ένα δημοφιλές όργανο, αλλά ούτε άρπα είναι ούτε έχει σχέση με τον εβραϊκό λαό. Προέρχεται από την Κίνα, όπου εμφανίστηκε τον 3ο αιώνα π.Χ., και παίζεται με τράβηγμα, όπως η άρπα, αλλά με το στόμα.

Οι Αζτέκοι του Μεξικού αγαπούσαν τη μουσική και τις ανθρωποθυσίες, και μάλιστα τις συνδύαζαν στις περίτεχνες τελετουργίες τους. Οι «σφυρίχτρες του θανάτου» ήταν μουσικά όργανα από διάφορα υλικά, σμιλεμένα στο σχήμα νεκροκεφαλής, και χρησιμοποιούνταν από τους ιερείς κατά τις ανθρωποθυσίες.

Προτού γίνει προσιτό το πικάπ/φωνογράφος τη δεκαετία του 1930, οι κοινωνικά προνομιούχοι είχαν όλοι στο σπίτι τους ένα αυτόματο

πιάνο ή μια αυτόματη πιανόλα. Τα όργανα αυτά έπαιζαν μόνα τους μουσική, σε ρολά από διάστικο ανάγλυφο χαρτί ή μέταλλο.

Τα καμπανάκια (ή κουδούνια) χωρίς γλωσσίδι τα ακούμε συχνά στη μουσική λάτιν, αλλά και σε ποπ κομμάτια από όλο τον κόσμο, από μουσικούς που λατρεύουν τις «κωδωνοκρουσίες». Είναι εύκολα στο παίξιμο: απλώς τα χτυπάς με μια μπαγκέτα για ντραμς.

Το θέρεμιν (ή θερεμίνη ή αιθερόφωνο) είναι ένα μουσικό όργανο που παίζεται χωρίς να το αγγίζεις. Το εφηύρε ο Ρώσος Λέον Θέρεμιν το 1919, και παίζεται κινώντας τις παλάμες γύρω και ανάμεσα από δύο μεταλλικές κεραίες.

Το σείστρο είναι ένα κρουστό σαν κουδουνίστρα, που το χρησιμοποιούσαν στις ιερές τελετές της αρχαίας Αιγύπτου. Η μουσική παράγεται κραδαινόντάς το, από τους μεταλλικούς κρίκους που κρέμονται στο κέντρο του και χτυπούν μεταξύ τους.

Το μέσο κλασικό πιάνο έχει παραπάνω από 120.000 κομμάτια, τα 10.000 εκ των οποίων κινούνται. Έχει επίσης 230 χορδές και 88 κλειδιά. Είναι ένα από τα πιο πολύπλοκα όργανα που υπάρχουν στην εποχή μας.

Η ηλεκτροακουστική κιθάρα του Κερτ Κομπέιν, 1967-1994, τραγουδιστή των Nirvana, πουλήθηκε σε δημοπρασία το 2020 έναντι 6,1 εκατομμυρίων δολαρίων. Είναι η πιο ακριβή κιθάρα που πουλήθηκε ποτέ.

Ο Αμερικανός μηχανικός Ρόμπερτ Μόουγκ και η εφεύρεσή του, του 1964, το συνθεσάιζερ Moog, άλλαξαν για πάντα τη σύγχρονη μουσική. Βγήκε στην αγορά το 1965 και ήταν το πρώτο συνθεσάιζερ για το ευρύ κοινό. Το χρησιμοποίησαν οι Beatles στο άλμπουμ *Abbey Road* (1969).

Αν σας αρέσει ο *Πόλεμος των Άστρων*, τότε σίγουρα θα θυμάστε τη σκηνή στην καντίνα του Μος Άισλι. Κάποια από τα μέλη της μπάντας Firgin D'An and the Modal Nodes παίζουν ένα περίεργο όργανο, το Κόρνο Κλου (Kloo Horn), που μοιάζει με κλαρινέτο.

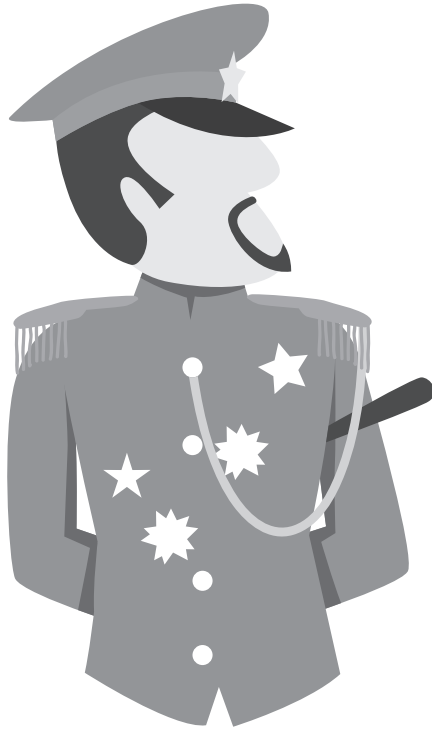
Ένα από τα παλαιότερα μουσικά όργανα που έχουν αποκαλύψει οι αρχαιολογικές ανασκαφές είναι η «άρπα του ταύρου» ή «λύρα του κεφαλιού του ταύρου». Βρέθηκε στην αρχαία πόλη Ουρ της Μεσοποταμίας (το σημερινό Ιράκ) και χρονολογείται ανάμεσα στο 2550 και 2450 π.Χ.

Το bucket drumming (ή ντραμς σε κουβά) είναι αυτό που λέει το όνομά του: το μόνο που χρειάζεσαι για να παίξεις είναι ένας ή περισσότεροι πλαστικοί κουβάδες. Είναι μια μορφή τέχνης του δρόμου, δημοφιλής στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις. Θεωρείται ότι ξεκίνησε το 1990 από τον δεκατριάχρονο Νεοϋορκέζο Λάρι Ράιτ.

Ακόμα κι αν δεν ξέρετε το μουσικό πριόνι, μάλλον έχετε ακούσει τον ήχο του. Δεν είναι τίποτε άλλο από ένα πριόνι με εύκαμπτη λάμα, που το σφηνώνεις ανάμεσα στα γόνατα και το παίζεις με δοξάρι.

ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΔΙΚΤΑΤΟΡΕΣ

Το 1974 ο Ισπανός καλλιτέχνης Σαλβαδόρ Νταλί κατασκεύασε και έδωσε στον Ρουμάνο δικτάτορα Νικολάε Τσαουσέσκου ένα σκήπτρο. Ο δικτάτορας εκτίμησε πολύ το δώρο, όμως οι περισσότεροι άνθρωποι εκείνη την εποχή θεώρησαν –και αυτή η άποψη ισχύει μέχρι σήμερα– πως ο ευφυής καλλιτέχνης τρόλαρε τον ανίδεο δικτάτορα.

Ο Αδόλφος Χίτλερ ήταν χορτοφάγος τα τελευταία χρόνια της ζωής του, και προς το τέλος της έτρωγε μόνο πουρέ πατάτας και ζωμό λαχανικών. Οι λόγοι για τις διατροφικές επιλογές του παραμένουν ένα άλυτο μυστήριο.

Ο Σοβιετικός δικτάτορας Ιωσήφ Στάλιν ήταν στυγνός, αλλά και πολύ παρανοϊκός. Ήταν τέτοια η παράνοιά του, που έφτανε να βάζει επιστήμονες να εξετάζουν τα κόπρανα των ανθρώπων, γιατί πίστευε πως μέσω αυτών θα διαπίστωνε αν ήταν αριστοκρατικής καταγωγής ή όχι! Κατά τη διάρκεια μιας επίσκεψης του Μάο Τσετούνγκ, έβαλε τους επιστήμονές του να εξετάσουν τα περιττώματα του Μάο για να βολιδοσκοπήσει τις διαθέσεις του...

Ο Μαχμούντ Αχμαντινετζάντ ήταν πρόεδρος του Ιράν από το 2005 έως το 2013, όμως η πρώτη του αγάπη ήταν οι κυκλοφοριακές ρυθμίσεις. Ο σκληροτράχηλος δικτάτορας έλαβε μάλιστα διδακτορικό δίπλωμα στην πολεοδομία και στον κυκλοφοριακό σχεδιασμό, το 1997.

Ο δικτάτορας του Νοτίου Σουδάν Σάλβα Κιέρ Μαγιαρντίτ έλαβε ένα μαύρο καουμπόικο καπέλο ως δώρο από τον Τζορτζ Μπους τον νεότερο, το 2006. Του άρεσε τόσο πολύ, που αγόρασε ολόκληρη συλλογή, για να είναι σίγουρος πως δεν θα του λείψουν ποτέ τα καουμπόικα καπέλα.

Ο δικτάτορας της Αϊτής Φρανσουά «Πάπα Ντοκ» Ντιβαλιέ (1907-1971) ισχυριζόταν πως είχε καταραστεί τον Αμερικανό πρόεδρο Τζον Φ. Κένεντι, όταν ο τελευταίος απέσυρε την αμερικανική υποστήριξη στο καθεστώς του. Ο Ντιβαλιέ είχε πει πως έφτιαξε μια κούκλα βουντού του Κένεντι και την τρύπησε 2.222 φορές με μια βελόνα!

Μέσα σε μόλις τέσσερα χρόνια, από το 1975 έως το 1979, ο Πολ Ποτ και οι Κόκκινοι Χμερ επιδόθηκαν στη συστηματική εξολόθρευση τουλάχιστον 2 εκατομμυρίων ανθρώπων. Ο λαός της Καμπότζης ζούσε υπό καθεστώς συνεχούς φόβου, μη γνωρίζοντας ποιοι θα κατέληγαν στα «χωράφια του θανάτου». Οι πιθανότητες να επιλεγούν ως επόμενοι μελλοθάνατοι ήταν υψηλές – στο τέλος της σφαγής, οι Κόκκινοι Χμερ είχαν εξοντώσει σχεδόν το 25% του πληθυσμού.

Ο απολυταρχικός πρόεδρος της Λευκορωσίας Αλεξάντερ Λουκασένκο είναι γνωστός για την αγάπη του στο χόκεϊ, τις ενδυματολογικές του επιλογές και την πίστη του στο δίκαιο της ωμής βίας. Είχε ζητήσει να φτιάξουν ένα χρυσό όπλο για τον, πεντάχρονο τότε, γιο του.

Ο Κιμ Γιονγκ-Ουν της Βόρειας Κορέας φημολογείται πως είναι γερό ποτήρι και ξοδεύει τουλάχιστον 30 εκατομμύρια δολάρια τον χρόνο σε αλκοολούχα ποτά. Λέγεται ότι διοργανώνει πολυτελή πάρτι και πίνει σαν νεροφίδα.

Ο Μομπούτου Σέσε Σέκο Κούκου Νγκμπέντου Γουά Ζα Μπάνγκα έκανε πολλά περίεργα πράγματα όσο κυβέρνησε τη Δημοκρατία του Κονγκό (η χώρα ονομαζόταν Ζαΐρ από το 1971 έως το 1997). Ένα από τα πιο παράξενα ήταν ότι υποχρέωσε τους ιθύνοντες της κρατικής τηλεόρασης να ξεκινούν τα δελτία ειδήσεων δείχνοντας τον ίδιο να κατεβαίνει από τα σύννεφα.

Ο Κουβανός δικτάτορας Φιντέλ Κάστρο ήταν πραγματιστής ηγέτης. Ένα από τα πιο γνωστά αποφθέγματά του είναι: «Η επανάσταση δεν είναι στρωμένη με ροδοπέταλα».

Ο Σαντάμ Χουσεΐν δεν δίσταζε διόλου να πει στους γύρω του πώς ένιωθε. Το 1981, λίγο μετά την έναρξη του πολέμου Ιράν-Ιράκ, παράγγειλε να ανατυπωθεί και να διανεμηθεί στα σχολεία ένα βιβλιαράκι που είχε γράψει ο θεϊός του, με τίτλο «Τα τρία πράγματα που δεν έπρεπε να είχε δημιουργήσει ο Θεός: οι Πέρσες, οι Εβραίοι και οι μύγες».

Αν και σκληροπυρηνικός κομμουνιστής, ο δικτάτορας της Βόρειας Κορέας Κιμ Γιονγκ Ιλ (1941-2011) απολάμβανε την καλή ζωή. Για παράδειγμα, μια φορά διέσχισε με τρένο τη Ρωσία, και το δείπνο του περιλάμβανε κάθε μέρα αστακό, που τον έτρωγε με ασημένα τσόπστικ.

Το πραγματικό όνομα του Στάλιν ήταν Ιωσήφ Βησσαριόνοβιτς Τζουγκασβίλι. Όταν έφυγε από την πατρίδα του, τη Γεωργία, για τη Ρωσία, για να ξεκινήσει την επαναστατική του καριέρα, υιοθέτησε το ψυχρό ρωσικό όνομα Ιωσήφ Στάλιν, όπου «στάλιν» σημαίνει «ατσάλινος».

Λέγεται πως το 1997 ο Σαντάμ Χουσεΐν ζήτησε να γραφτεί ένα Κοράνι με το αίμα του, για τον εορτασμό των εξηκοστών γενεθλίων του. Το βιβλίο είναι γνωστό ως «Ματωμένο Κοράνι».

Προτού κληρονομήσει την προεδρία/δικτατορία της Συρίας από τον πατέρα του, που πέθανε το 2000, ο Μπασάρ αλ Άσαντ ζούσε μια

μάλλον ταπεινή ζωή. Ήταν οφθαλμίατρος στο Λονδίνο. Ο μεγαλύτερος αδελφός του, Μπάσελ, σκοτώθηκε σε τροχαίο το 1994, φέρνοντας τον Μπασάρ αλ Άσαντ πρώτο στη γραμμή διαδοχής.

Ο Κινέζος δικτάτορας Μάο Τσετούνγκ δεν επιθυμούσε τη μόρφωση του λαού του. Είχε πει: «Η ανάγνωση πολλών βιβλίων είναι βλαβερή».

Ο Ιντί Αμίν κυβέρνησε με σκληρό, δικτατορικό τρόπο την Ουγκάντα από τις 25 Ιανουαρίου του 1971 έως την καθαίρεσή του στις 11 Απριλίου του 1979. Σε αυτό το σχετικά μικρό χρονικό διάστημα έκανε πολλά αλλόκοτα πράγματα· το πιο αστείο από αυτά ήταν η απαίτησή του να ανακηρυχθεί «μη εστεμμένος βασιλιάς της Σκωτίας».

Όταν πέθανε ο «Πάπα Ντοκ» Ντιβαλιέ το 1971, η ηγεσία πέρασε στον γιο του, τον Ζαν-Κλοντ Ντιβαλιέ. Ο διάδοχος ήταν εξίσου σκληρός με τον πατέρα του, αλλά ποτέ δεν εξασφάλισε τον σεβασμό που απολάμβανε ο προπάτοράς του, όπως δείχνει και το παρατσούκλι του «Μπέμπης Ντοκ».

Οι περισσότεροι δικτάτορες κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο είχαν παρωνύμια που σήμαιναν συνήθως «ηγέτης» στη γλώσσα τους. Του Χίτλερ ήταν «Φύρερ», του Στάλιν «Βοζντ» και του Μπενίτο Μουσολίνι «Ντούτσε».

Ο Παναμάς μπορεί να είναι μικρή χώρα, ωστόσο αυτό δεν εμπόδισε τον Μανουέλ Νοριέγκα να δημιουργήσει μια περιουσία ύψους 300 εκατομμυρίων δολαρίων όσο ήταν δικτάτορας, από τις 12 Αυγούστου του 1983 έως τις 20 Δεκεμβρίου του 1989. Τα χρήματα προέρχονταν

από λαθρεμπόριο ναρκωτικών, επαφές με τη CIA, δωροδοκίες, ξέπλυμα μαύρου χρήματος και απάτες.

Ο μακαρίτης δικτάτορας της Λιβύης Μουαμάρ Καντάφι (1942-2011) είχε φτάσει την εκκεντρικότητα σε ασύλληπτα επίπεδα. Οι σωματοφύλακές του ήταν όλες γυναίκες, έμενε μόνο στο ισόγειο ξενοδοχείων και συχνά έπαιρνε μαζί του την αλεξίσφαιρη βεδουίνικη σκηνή του.

Ήταν κοινό μυστικό πως ο Στάλιν ταπείνωνε συνεχώς τους υφισταμένους του και τους συμβούλους του. Ο διάδοχός του στην ηγεσία της Σοβιετικής Ένωσης Νικίτα Χρουστσόφ ισχυρίστηκε μάλιστα πως ο Στάλιν τον υποχρέωνε να χορεύει παραδοσιακούς ουκρανικούς χορούς σε μικρές συνεστιάσεις.

Ο Φρανσίσκο Μασίας Νγκουέμα κατόρθωσε να εξοργίσει ένα μεγάλο μέρος του λαού της Ισημερινής Γουινέας με τις εξωπραγματικές ιδέες και πολιτικές του, από το 1968 μέχρι την απομάκρυνσή του το 1979. Ίσως η πιο περίεργη απόφαση που πήρε ήταν ότι απαγόρευσε όλες τις βάρκες και το ψάρεμα στη χώρα του.

Ο Ιντί Αμίν δεν ήταν φιλόσοφος, φημιζόταν όμως για τις συμβουλές που έδινε. Λέγεται πως είχε πει κάποτε: «Δεν μπορείς να τρέξεις γρηγορότερα από μια σφαίρα».

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΡΟΙΣΟ ΣΤΟ CRYPTO

**Αν αναζητάς νέες συναρπαστικές γνώσεις
και ενδιαφέροντα στοιχεία για να μοιραστείς
με τους φίλους και την οικογένειά σου,
το *Ήξερες ότι...* είναι το βιβλίο που έψαχνες!**

Εδώ θα βρεις απαντήσεις σε ερωτήσεις όπως:

- Τι είναι ο μαλαπροπισμός;
- Ποιος εφηύρε το Bitcoin;
- Πότε έγινε αριθμός το μηδέν;
- Τι ήχο έκανε το Big Bang;
- Πώς άλλαξαν τα σπορ στον χώρο και τον χρόνο;

Πάμπολλα έρωτήματα που έχουν απασχολήσει τον νου σου κατά καιρούς θα απαντηθούν στο *Ήξερες ότι...* Νέες απίστευτες πληροφορίες θα εμπλουτίσουν τις γνώσεις σου. Και δεν θα δυσκολευτείς καθόλου: Το βιβλίο είναι χωρισμένο σε 63 θεματικά κεφάλαια, με στοιχεία από την επιστήμη, την ιστορία, την ποπ κουλτούρα, αλλά και θέματα όπου συνυπάρχουν όλα τα παραπάνω. Κάθε κεφάλαιο περιλαμβάνει 25 μικρές παραγράφους συμπυκνωμένης γνώσης, άγνωστες πληροφορίες που θα σε κάνουν να σκεφτείς, να εκπλαγείς και να γελάσεις.

Εσύ αποφασίζεις πώς θα το διαβάσεις. Με τη σειρά, από την πρώτη έως την τελευταία σελίδα, ή επιλέγοντας πρώτα τα κεφάλαια που σε ενδιαφέρουν περισσότερο.

Όπως κι αν το διαβάσεις, είναι βέβαιο ότι θα περάσεις όμορφα τον χρόνο σου, θα χαλαρώσεις όταν είσαι μόνος ή μόνη και θα συνδεθείς με τους γύρω σου αν αποφασίσεις να το διαβάσεις με παρέα... Οπότε, κάθισε αναπαυτικά και ετοιμάσου να βυθιστείς στον κόσμο της γνώσης με τον πιο ευχάριστο τρόπο!